

Asia: VN/8329/2023

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Kotoutumislain korvaukset (61-62 §)

-

Maksu käyttämättä jääneen tapaamisen tulkkauksekustannuksesta (32 a §)

-

Alaikäisenä yksin tulleiden tuki (34, 69 §)

-

Pakolaisten vastaanotto (44 §)

-

Muut huomiot

Erikoiskaupan liitto Etu ry lausuu erikoiskaupan toimijoiden osalta pyydettyä seuraavaa:

Hallituksen esityksen tavoitteena on toteuttaa hallitusohjelmaan sisältyviä säästötavoitteita ja maahanmuuttajan oman vastuun lisäämistä kotoutumisestaan. Toimenpiteinä esitetään laskennallisen korvauksen enimmäiskeston lyhentämistä sekä kotoutumislain mukaisen aikuistumisen tuen yläikärajan laskemista.

Erikoiskaupan liiton kannalta merkittävää on esitysluonnoksen mahdolliset vaikutukset maahanmuuttajien työllistymiseen. Maahanmuuttajataustaiset henkilöt ovat tärkeä tekijä monien alojen työvoimapulan ratkaisemiseksi. Kauppa on todennäköisesti yksi tärkeimmistä maahanmuuttajataustaisille henkilöille työtehtäviä tarjoavista aloista. Nopea kotoutuminen ja integroituminen suomalaiseen yhteiskuntaan on tässä keskeistä.

Hallituksen esityksen tavoitteena on toteuttaa hallitusohjelmaan sisältyviä säästötavoitteita koskien laskennallisen korvauksen enimmäiskeston lyhentämistä sekä kotoutumislain mukaisen aikuistumisen tuen yläikärajan laskemista. Korvausjärjestelmän muutoksilla vähennettäisiin hallitusohjelman mukaisesti kuntien kotoutumisen edistämiseen liittyvien tehtävien volyymia.

Esityksen mukaan maahanmuuttaneen kotoutumista tuetaan heti maahantulon alkuvaiheesta lähtien vahvistamalla hänen omatoimisuuttaan ja omaa vastuutaan myös käytännön asioiden hoitamisessa, kuten kaupassa käymisessä. Tähän kotoutumistyöhön on varattava riittävät resurssit.

Esitys toteaa, että kotoutumista edistävien palvelujen järjestämisen supistaminen, johon laskennallisen korvausajan lyhentäminen voisi kunnissa johtaa, vaikuttaisi todennäköisesti maahanmuuttajien kotoutumisen ja työllistymisen heikentymiseen, koska kotoutumistoimet tutkitusti edistävät kotoutumista ja ovat kannattavia erityisesti maahanmuuton alkuvaiheessa.

On odotettavissa, että laskennalliset säästöt eivät toteudu odotetussa määrin, kun muun annettavan tuen määrä kasvaa. Mikäli nyt tarjolla olevia palveluita esityksen mukaisesti supistetaan, tuemme vahvasti sitä, että panostetaan enemmän yleisen palvelujärjestelmän mukaisiin palveluihin, joilla tuettaisiin maahanmuuttaneiden kotoutumista ja työllistymistä.

Kotoutumisen kannalta myös osa-aikatyön tekeminen ja sitä kautta suomalaiseen työelämään kiinni pääsyn tulisi aina olla kannattavaa. Kotoutumisen osalta tulisi huomioida laajemmin myös sosiaaliturvan ja työelämän kaavailut uudistukset ja niiden vaikutus. Työnantajille olisi tärkeää mahdollistaa joustava työllistäminen ja kannustava työnteko kotoutujalle.

Ropponen Jukka
Erikoiskaupan liitto Etu ry